

Cauza C-581/23

**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție**

Data depunerii:

21 septembrie 2023

Instanța de trimitere:

Hof van beroep Antwerpen (Belgia)

Data deciziei de trimitere:

13 septembrie 2023

Apelantă:

Beevers Kaas BV

Intimate:

Albert Heijn België NV

Koninklijke Ahold Delhaize NV

Albert Heijn BV

Ahold België BV

Intervenientă:

B.A. Coöperatieve Zuivelonderneming Cono

Obiectul procedurii principale

Procedura principală privește apelul formulat împotriva hotărârii din 9 iulie 2021 pronunțată de președintele ondernemingsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen (Tribunalul Comercial Antwerpen, Secția Antwerpen), judecând în procedura privind măsurile provizorii, prin care acțiunea în încetare formulată de Beevers Kaas BV în temeiul articolului VI. 104 din Codul dreptului economic din 28 februarie 2013, pentru presupusa complicitate terță a intimatelor la încălcarea contractului, a fost respinsă drept neîntemeiată.

Obiectul și temeiul juridic al cererii de decizie preliminară

Cerere de decizie preliminară, formulată în temeiul articolului 267 TFUE, privind interpretarea articolului 4 litera (b) punctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 330/2010 al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate, în care este inclusă condiția impunerii paralele. Prin intermediul întrebărilor sale, instanța de trimitere dorește să se stabilească dacă acordul de distribuție exclusivă care face obiectul procedurii principale, un exemplu tipic de acord vertical în sensul Regulamentului (UE) nr. 330/2010, îndeplinește condiția impunerii paralele, care prevede ca furnizorul să își protejeze distribuitorul exclusiv față de vânzările active ale tuturor cumpărătorilor săi din Spațiul Economic European în teritoriul exclusiv rezervat.

Întrebările preliminare

1) Condiția impunerii paralele, prevăzută la articolul 4 litera (b) punctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 330/2010 al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate, poate fi considerată îndeplinită, iar furnizorul care îndeplinește celelalte condiții ale Regulamentului (UE) nr. 330/2010, menționat anterior, poate interzice, astfel, în mod legal vânzarea activă a unuia dintre cumpărătorii săi către un teritoriu pentru care un alt cumpărător a primit exclusivitate, pe baza simplului fapt că ceilalți cumpărători nu vând în mod activ în teritoriu? Cu alte cuvinte: existența unui acord privind interzicerea vânzării active între ceilalți cumpărători și furnizor este dovedită în mod suficient numai pe baza constatării că ceilalți cumpărători nu vând în mod activ în teritoriul exclusiv rezervat?

2) Condiția impunerii paralele, prevăzută la articolul 4 litera (b) punctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 330/2010 al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate, poate fi considerată îndeplinită, iar furnizorul care îndeplinește celelalte condiții ale Regulamentului (UE) nr. 330/2010, menționat anterior, poate interzice, astfel, în mod legal

vânzarea activă a unuia dintre cumpărătorii săi către un teritoriu pentru care un cumpărător a primit exclusivitate, atunci când furnizorul obține acceptarea celorlalți cumpărători ai săi numai dacă și când aceștia se pregătesc să vândă în mod activ în teritoriul astfel exclusiv rezervat? Sau se impune, dimpotrivă, ca o astfel de acceptare să fie obținută de la fiecare cumpărător al furnizorului, indiferent dacă acest cumpărător se pregătește să vândă în mod activ în teritoriul astfel exclusiv rezervat?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Articolul 101 alineatele (1) și (3), TFUE

Regulamentul (UE) nr. 330/2010 al Comisiei din 20 aprilie 2010 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate, articolul 4 litera (b) punctul (i)

Regulamentul (UE) nr. 2022/720 al Comisiei din 10 mai 2022 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene categoriilor de acorduri verticale și practici concertate, articolul 1 alineatul (1) litera (h)

Orientările Comisiei Europene privind restricțiile verticale (JO 2010, [C] 130, p. 1) (denumite în continuare „Orientările din 2010”), punctul (25) litera (a) și punctul (51)

Orientările Comisiei Europene privind restricțiile verticale (JO 2022, C 248/1, p. 1) (denumite în continuare „Orientările din 2022”), punctul (122)

Dispozițiile naționale invocate

Codul dreptului economic din 28 februarie 2013 (denumit în continuare „WER”), articolul VI. 1 și articolul VI. 104

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

- 1 Apelanta, Beevers Kaas BV, este distribuitorul exclusiv al brânzei Beemster în Belgia, pe care o cumpără de la producătorul B.A. Coöperatieve Zuivelonderneming Cono (denumit în continuare „Cono”). Din 1 ianuarie 1993, între apelantă și Cono există un acord de distribuție exclusivă, al cărui articol 1.3 prevede că drepturile de exclusivitate ale apelantei se extind asupra tuturor vânzărilor de brânzeturi Beemster către cumpărătorii stabiliți în Belgia și Luxemburg (denumit în continuare „acordul de distribuție exclusivă”).

- 2 Intimatele sunt active în sectorul supermarketurilor din Belgia și Țările de Jos. Ele cumpără brânzeturi Beemster produse de Cono pentru piețele din afara Belgiei și Luxemburgului.
- 3 Apelanta consideră că obligația Cono, formulată la articolul 4.1 din acordul de distribuție exclusivă, de a nu livra terților brânză sub marca „Beemsterkaas” în Belgia sau Luxemburg pe durata acordului implică o interzicere a vânzării active, fapt contestat de intimate.
- 4 Întrucât apelanta este de părere că intimatele aduc atingere practicilor de piață loiale atunci când desfășoară în Belgia activități care au drept rezultat, direct sau indirect, încălcarea drepturilor sale de exclusivitate prevăzute de acordul de distribuție exclusivă, cu toate că acestea cunosc obligația la care este supusă Cono prin acest acord, ea a introdus la instanța de fond o acțiune în încetare, în temeiul articolului VI. 104 din WER, pentru complicitate terță la încălcarea contractului, care fost respinsă prin hotărârea din 9 iulie 2021.
- 5 La 30 august 2021, apelanta a formulat apel împotriva acestei hotărâri la instanța de trimitere.
- 6 La 17 decembrie 2021, Cono a intervenit în această procedură în mod voluntar.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 7 În primul rând, intimatele contestă conținutul și domeniul de aplicare al acordului de distribuție exclusivă, argumentând că acordul de distribuție exclusivă nu obligă Cono să protejeze apelanta față de vânzările active ale altor distribuitori, astfel încât nu există o încălcare a contractului pentru care acestea să se facă vinovate de complicitate terță.
- 8 Apelanta susține că din articolele 1.3 și 4.1 din acordul de distribuție exclusivă reiese în mod clar că ea și Cono au intenționat să o protejeze, în calitate de distribuitor exclusiv în Belgia și Luxemburg, față de vânzările active ale Cono sau ale altor distribuitori. În plus, după ce a luat cunoștință de planul intimatelor de a opera supermarketuri în Belgia, apelanta i-a semnalat Cono, prin scrisoarea din 20 ianuarie 2011, obligația sa de a impune celorlalți clienți ai săi, inclusiv intimatele, interdicția de a vinde activ în Belgia sau Luxemburg produsele care fac obiectul acordului de distribuție exclusivă. Prin scrisoarea din 14 februarie 2011, Cono le-a semnalat intimatelor interdicția vânzărilor active și obligația sa de a o impune celorlalți cumpărători ai săi. În sfârșit, din e-mailurile intimatelor către Cono reiese că acestea au recunoscut interdicția revânzării.
- 9 Intimatele consideră că acordul de distribuție exclusivă nu îndeplinește condițiile care potrivit dreptului concurenței ar justifica interzicerea unei revânzări. În acest context, ele fac trimitere la articolul 101 alineatele (1) și (3) TFUE (potrivit cărora acordurile care restrâng concurența sunt interzise, iar această interdicție poate fi declarată inaplicabilă în cazul acordurilor între întreprinderi care contribuie la

îmbunătățirea producției sau distribuției de produse) și la Regulamentul de exceptare pe categorii (UE) nr. 330/2010, potrivit căruia anumite restricții grave care sunt incluse într-un acord vertical nu beneficiază de o scutire. Astfel, nu există excepții pentru acordurile menționate la articolul 4 litera (b) din acest regulament care urmăresc, direct sau indirect, restrângerea teritoriului în care, ori a clienților cărora un cumpărător parte la acord le poate vinde bunurile ori serviciile contractuale, cu excepția cazului în care această restricție nu limitează vânzările efectuate de clienții cumpărătorului [articolul 4 litera (b) punctul (i)]. Intimatele deduc de aici că o restrângere a vânzărilor active trebuie să îndeplinească trei condiții cumulative, și anume, în primul rând, ca furnizorul să fi desemnat un distribuitor exclusiv pentru un anumit teritoriu (sau pentru un anumit grup de clienți), în al doilea rând, ca vânzările efectuate de clienții distribuitorului căruia i s-a impus restricția pentru vânzări active să nu fie limitate și, în al treilea rând, ca distribuitorul exclusiv să fie protejat de furnizor față de vânzările active din teritoriul său (sau către grupul său de clienți) efectuate de toți ceilalți cumpărători ai furnizorului din Spațiul Economic European, așa-numita condiție a impunerii paralele. Intimatele susțin că acordul de distribuție exclusivă nu îndeplinește această ultimă condiție.

- 10 În opinia apelantei, articolul 4 litera (b) punctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 330/2010 nu menționează condiția impunerii paralele. Ea contestă că excepția referitoare la restricțiile grave se aplică numai dacă se îndeplinesc cele trei condiții. Prin urmare, protecția acordată de Cono față de vânzările active în teritoriul exclusiv rezervat apelantei, enunțată în acordul de distribuție exclusivă, se încadrează în exceptarea prevăzută la articolul 4 litera (b) punctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 330/2010 și constituie o restrângere autorizată a concurenței.

Prezentare succintă a motivării trimiterii preliminare

- 11 Prin hotărârea interlocutorie din 27 aprilie 2022, instanța de trimitere a soluționat punctul litigios legat de conținutul și domeniul de aplicare al acordului de distribuție exclusivă în favoarea apelantei. În plus, ea a suspendat judecarea cauzei pentru a solicita Belgische Mededingingsautoriteit (Autoritatea Belgiană pentru Concurență) (BMA) să își prezinte observațiile cu privire la întrebarea dacă acordul de distribuție exclusivă este compatibil cu dreptul concurenței.
- 12 Potrivit BMA, pentru a putea restricționa vânzările active în mod legal, trebuie îndeplinită condiția impunerii paralele. Această condiție trebuie mai ales interpretată în lumina noțiunii „acord” în sensul normelor de concurență, în special articolul 101 TFUE și articolul IV. 1 WER, ceea ce înseamnă că concursul de voințe și existența acordului explicit sau tacit cu privire la instrucțiunile furnizorului pot fi deduse de distribuitori din comportamentul părților (respectarea efectivă).

- 13 Instanța de trimitere stabilește că apelanta a demonstrat că intimatele au acceptat, cel puțin tacit, interzicerea vânzărilor active, însă nu există nicio dovadă că toți ceilalți distribuitori au acceptat în mod explicit această interdicție. Ea subliniază, în acest context, că din Regulamentul (UE) nr. 330/2010 și din Orientările din 2010 nu reiese modul în care furnizorul trebuie să comunice interzicerea vânzărilor active celorlalți cumpărători ai săi și nici modul în care acești cumpărători trebuie să accepte interdicția.
- 14 Potrivit BMA, instanța de trimitere ar putea deduce acceptarea tacită a interdicției vânzărilor active de către ceilalți distribuitori din simplul fapt că niciunul din acești distribuitori nu vinde în Belgia produse Beemster cumpărate de la Cono. Intimatele contestă acest punct de vedere și susțin, în acest scop, că este vorba despre acceptare tacită numai în cazul în care se demonstrează că politica aplicată de Cono, potrivit căreia niciun produs Beemster cumpărat în Țările de Jos nu ar trebui să fie vândut în mod activ în Belgia, a fost comunicată, în momentul în care apelantei i s-a acordat exclusivitatea, tuturor celorlalți distribuitori recunoscuți, și că fiecare dintre aceștia i s-a cerut să se conformeze acestei interdicții.